

ประกาศกรมแรงงาน

เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการในการเลือกตั้งคณะกรรมการลูกจ้าง

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๔๖ แห่งพระราชบัญญัติแรงงานสัมพันธ์ พ.ศ. ๒๕๑๘ อธิบดีกรมแรงงาน กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการเลือกตั้งกรรมการลูกจ้างไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ในสถานประกอบกิจการแห่งหนึ่ง ให้เลือกตั้งกรรมการลูกจ้างได้คณะหนึ่ง เว้นแต่สถานประกอบกิจการนั้นมีหน่วยงานหรือสาขาในจังหวัดอื่น ลูกจ้างในสถานประกอบกิจการเช่นว่านั้น อาจตกลงกันเลือกตั้งกรรมการลูกจ้างขึ้นจังหวัดละคณะได้ จำนวนกรรมการลูกจ้างในสถานประกอบกิจการหรือในหน่วยงานหรือสาขาในแต่ละจังหวัด ให้กำหนดโดยถือหลักเกณฑ์ตามมาตรา ๔๖ แห่งพระราชบัญญัติแรงงานสัมพันธ์ พ.ศ. ๒๕๑๘

ข้อ ๒ ในสถานประกอบกิจการที่มีจำนวนลูกจ้างไม่แน่นอน ให้ถืออัตราเฉลี่ยของจำนวนลูกจ้างในระยะเวลาสามเดือนก่อนมีการเลือกตั้งเป็นเกณฑ์เพื่อกำหนดจำนวนกรรมการลูกจ้าง

ข้อ ๓ ให้ลูกจ้างในสถานประกอบกิจการที่จะประสงค์จะให้มีการเลือกตั้งกรรมการลูกจ้างลงลายมือชื่อรวมกันไม่น้อยกว่าสิบคน แจ้งเป็นหนังสือต่อนายจ้างหรือพนักงานประนอมข้อพิพาทแรงงานแห่งท้องที่ที่สถานประกอบกิจการนั้นตั้งอยู่ ว่าจะให้มีการเลือกตั้งกรรมการลูกจ้าง ทั้งนี้ให้แจ้งล่วงหน้าก่อนถึงกำหนดวันเลือกตั้งไม่น้อยกว่าสิบห้าวัน

ข้อ ๔ ให้ลูกจ้างซึ่งลงลายมือชื่อในหนังสือแจ้งว่าจะให้มีการเลือกตั้งกรรมการลูกจ้าง แต่งตั้งลูกจ้างในสถานประกอบกิจการซึ่งไม่ประสงค์จะสมัครรับเลือกตั้งเป็นกรรมการลูกจ้างห้าคนเป็นคณะกรรมการดำเนินการเลือกตั้ง

ข้อ ๕ ให้คณะกรรมการดำเนินการเลือกตั้งกำหนดวัน เวลา และสถานที่ในการเลือกตั้งกรรมการลูกจ้าง ตลอดจนกำหนดระยะเวลารับสมัครผู้ที่จะสมัครรับเลือกตั้งเป็นกรรมการลูกจ้างและแจ้งให้นายจ้างหรือพนักงานประนอมข้อพิพาทแรงงานทราบโดยเร็ว ในการนี้คณะกรรมการดำเนินการเลือกตั้งอาจแจ้งแบบ ร.ส. ๑๗ ท้ายหลักเกณฑ์นี้ได้

เมื่อนายจ้างได้รับแจ้งแล้วให้นายจ้างประกาศการเลือกตั้งกรรมการลูกจ้าง โดยมีข้อความตามที่คณะกรรมการดำเนินการเลือกตั้งแจ้งให้ทราบไว้ ณ สถานที่ที่ลูกจ้างทำงานทุกแห่ง เป็นเวลาอย่างน้อยสิบวันก่อนวันเลือกตั้ง การประกาศจะทำตามแบบ ร.ส. ๑๘ ท้ายหลักเกณฑ์นี้ได้

ในกรณีที่พนักงานประนอมข้อพิพาทแรงงานได้รับแจ้งตามวรรคหนึ่ง ให้พนักงานประนอมข้อพิพาทแรงงานแจ้งให้นายจ้างดำเนินการตามวรรคสอง

ข้อ ๖ ในกรณีที่สถานประกอบกิจการใดแบ่งเป็นแผนกหรือเป็นหน่วยงาน ถ้าคณะกรรมการดำเนินการเลือกตั้งเห็นสมควรและลูกจ้างส่วนข้างมากเห็นชอบด้วยจะให้มีการเลือกตั้งกรรมการลูกจ้างแยกตามแผนกหรือหน่วยงาน เพื่อให้ครบจำนวนกรรมการลูกจ้างตามข้อ ๑ ก็ได้

ข้อ ๗ ภายใต้บังคับข้อ ๔ ลูกจ้างในสถานประกอบกิจการทุกคนมีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งและมีสิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง

ข้อ ๘ ให้ผู้ที่สมัครรับเลือกตั้งเป็นกรรมการลูกจ้างยื่นใบสมัครรับเลือกตั้งต่อคณะกรรมการดำเนินการเลือกตั้งภายในกำหนดระยะเวลาตามที่ระบุไว้ในประกาศ ใบสมัครรับเลือกตั้งให้มีข้อความตามแบบ ร.ส. ๑๙ ท้ายหลักเกณฑ์นี้ หรือมีข้อความอย่างน้อย ดังต่อไปนี้

(๑) ชื่อและชื่อสกุล

(๒) อายุ

(๓) ตำแหน่งหรือหน้าที่ปฏิบัติในสถานประกอบกิจการดังกล่าว ตลอดจนระยะเวลาในการทำงานกับสถานประกอบกิจการแห่งนั้น

(๔) ลายมือชื่อ

เมื่อคณะกรรมการดำเนินการเลือกตั้งได้รับใบสมัคร ให้กำหนดหมายเลขประจำตัวผู้สมัครเรียงตามลำดับใบสมัคร ในกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับการกำหนดหมายเลขประจำตัวผู้สมัคร ให้คณะกรรมการดำเนินการเลือกตั้งกำหนดหมายเลขโดยวิธีจับฉลาก

ข้อ ๙ ให้นายจ้างจัดแผนหรือป้ายสำหรับผู้สมัครรับเลือกตั้งประกาศหาเสียงเลือกตั้งภายในบริเวณสถานประกอบกิจการไม่น้อยกว่าสองแห่ง

ผู้สมัครรับเลือกตั้งที่ได้หมายเลขประจำตัวแล้ว มีสิทธิดำเนินการหาเสียง ปิดประกาศ ณ แผน หรือป้ายที่นายจ้างจัดไว้ตามวรรคหนึ่ง หรือโดยการประชุมลูกจ้างผู้มีสิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง แต่จะปิดประกาศอื่น ที่อื่นนอกจากแผนหรือป้ายที่นายจ้างจัดไว้ หรือประชุมลูกจ้างหรือกระจายเสียงในระหว่างเวลาทำงานได้ต่อเมื่อนายจ้างอนุญาต

ข้อ ๑๐ ให้นายจ้างจัดทำบัญชีรายชื่อลูกจ้างทุกคนในสถานประกอบกิจการ และส่งให้คณะกรรมการดำเนินการเลือกตั้งหนึ่งชุดก่อนวันเลือกตั้งไม่น้อยกว่าสามวัน และนำบัญชีรายชื่อลูกจ้างดังกล่าวอีกชุดหนึ่งปิดประกาศไว้ให้ลูกจ้างตรวจสอบรายชื่อก่อนวันเลือกตั้งไม่น้อยกว่าสามวัน

ในกรณีที่ไม่มีรายชื่อผู้ใดในบัญชี หรือบัญชีรายชื่อลูกจ้างดังกล่าวไม่ถูกต้อง ลูกจ้างมีสิทธิคัดค้านและขอให้นายจ้างแก้ไขให้ถูกต้องได้ ให้นายจ้างดำเนินการแก้ไขโดยเร็ว และปิดประกาศบัญชีรายชื่อลูกจ้างใหม่ก่อนวันเลือกตั้ง

ข้อ ๑๑ ให้คณะกรรมการดำเนินการเลือกตั้งเตรียมการเลือกตั้ง โดยจัดหาอุปกรณ์สำหรับใช้ลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง ดังต่อไปนี้

(๑) บัตรเลือกตั้งซึ่งมีหมายเลขประจำตัวผู้สมัครทุกคน

(๒) ที่ลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง

(๓) เครื่องเขียน

(๔) กระดานหรือกระดาษหรืออุปกรณ์อย่างอื่นที่คล้ายคลึงกัน เพื่อใช้ในการนับคะแนนเสียง ทั้งนี้ ให้มีขนาดใหญ่มากพอที่จะให้บุคคลอื่นเห็นได้ชัดในขณะนับคะแนนเสียง

ให้นายจ้างหรือพนักงานประนอมข้อพิพาทแรงงานจัดหาอุปกรณ์ดังกล่าวในวรรคหนึ่งเมื่อคณะกรรมการดำเนินการเลือกตั้งร้องขอ

ข้อ ๑๒ ให้คณะกรรมการดำเนินการเลือกตั้งกำหนดระยะเวลาการลงคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสี่ชั่วโมงติดต่อกัน

ในกรณีที่ลูกจ้างทำงานเป็นกะหรือทำงานในเวลาแตกต่างกันหรือทำงานต่างสถานที่กัน และไม่อาจมาลงคะแนนเสียงพร้อมกันในระยะเวลานึงได้ ให้จัดให้มีการลงคะแนนเสียงแยกกัน หรือในระยะเวลาอื่นที่ลูกจ้างมีโอกาสลงคะแนนเสียงได้ทุกคน

ในวันเลือกตั้งให้คณะกรรมการดำเนินการเลือกตั้งประกาศรายชื่อและหมายเลขประจำตัวผู้สมัครสอบรับเลือกตั้งไว้ ณ สถานที่ทำการเลือกตั้ง

ข้อ ๑๓ การเลือกตั้งกรรมการลูกจ้างให้กระทำโดยวิธีการลงคะแนนเสียงในบัตรเลือกตั้ง โดยให้มีผู้มีสิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้งไปแจ้งต่อคณะกรรมการดำเนินการเลือกตั้งในวันเลือกตั้ง แล้วให้คณะกรรมการดำเนินการเลือกตั้งตรวจบัญชีรายชื่อ และจัดแจ้งหมายเหตุในบัญชีรายชื่อว่าบุคคลดังกล่าวมาใช้สิทธิเลือกตั้งแล้ว พร้อมทั้งมอบบัตรลงคะแนนเสียงให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งกล่าวหนึ่งชุด

ข้อ ๑๔ ก่อนการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งให้คณะกรรมการดำเนินการเลือกตั้งเปิดหีบบัตรเลือกตั้งต่อหน้าบุคคลอื่นที่อยู่ในบริเวณสถานที่เลือกตั้ง เพื่อแสดงว่าไม่มีบัตรเลือกตั้งหรือสิ่งใด ๆ ในหีบบัตรเลือกตั้ง แล้วฉีกหีบบัตรเลือกตั้งนั้นต่อหน้าบุคคลที่อยู่ ณ ที่นั้น และหากกระทำมิได้ให้บุคคลดังกล่าวร่วมกับคณะกรรมการดำเนินการเลือกตั้ง ลงลายมือชื่อในบันทึกแจ้งการเปิดและปิดหีบบัตรดังกล่าวด้วย

ข้อ ๑๕ ให้ผู้มีสิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้งซึ่งได้รับบัตรเลือกตั้ง ลงคะแนนเสียงในบัตรเลือกตั้งโดยวิธีการกากบาท หรือทำเครื่องหมายที่แสดงว่าได้เลือกผู้หมายเลขประจำตัวดังกล่าวเป็นกรรมการลูกจ้าง ผู้มีสิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้งจะลงคะแนนเสียงเกินจำนวนกรรมการลูกจ้างซึ่งกำหนดไว้ไม่ได้ ในกรณีที่มีการลงคะแนนเสียงเกินจำนวนกรรมการลูกจ้างให้ถือว่าบัตรลงคะแนนเสียงดังกล่าวเป็นบัตรเสีย และไม่ให้นับคะแนนเสียงในบัตรนั้น

เมื่อผู้มีสิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้งลงคะแนนเสียงแล้ว ให้หีบบัตรเลือกตั้งมอบให้คณะกรรมการดำเนินการเลือกตั้ง

ให้คณะกรรมการดำเนินการเลือกตั้งหย่อนบัตรเลือกตั้งลงในหีบบัตรเลือกตั้งต่อหน้าผู้ลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง

ข้อ ๑๖ เมื่อถึงเวลาสิ้นสุดการเลือกตั้งแล้ว ให้คณะกรรมการดำเนินการเลือกตั้งประกาศด้วยวาจาว่าพ้นกำหนดการลงคะแนนเสียงแล้ว และจะดำเนินการนับคะแนนเสียงต่อไป

ในการนับคะแนนเสียงให้คณะกรรมการดำเนินการเลือกตั้งเปิดหีบบัตรและเริ่มนับคะแนนเสียงโดยการเปิดบัตรเลือกตั้งคราวละหนึ่งบัตรแสดงให้ผู้เกี่ยวข้องได้เห็นทั่วกัน แล้วชานคะแนนเสียงเพื่อให้คณะกรรมการดำเนินการเลือกตั้งซึ่งมีหน้าที่บันทึกคะแนนเสียงได้ลงคะแนนเสียงไว้ และให้ดำเนินการเช่นเดียวกันนี้จนกว่าบัตรเลือกตั้งในหีบบัตรเลือกตั้งหมด

ให้คณะกรรมการดำเนินการเลือกตั้งรวมคะแนนเสียงที่ได้รับเลือกตั้งของผู้สมัครรับเลือกตั้งทุกคน ผู้สมัครรับเลือกตั้งซึ่งได้คะแนนเสียงมากที่สุดตามลำดับครบจำนวนที่กำหนดไว้เป็นกรรมการลูกจ้าง

ข้อ ๑๗ ให้คณะกรรมการดำเนินการเลือกตั้งแจ้งให้นายจ้างและพนักงานประνομข้อพิพาทแรงงานแห่งท้องที่ที่สถานประกอบกิจการนั้นตั้งอยู่ทราบโดยไม่ชักช้า ว่าผู้ใดได้รับเลือกตั้งเป็นกรรมการลูกจ้างหรือแจ้งตามแบบ ร.ส. ๒๐ ท้ายหลักเกณฑ์นี้

ข้อ ๑๘ ให้กรรมการลูกจ้างซึ่งได้รับเลือกตั้งตามข้อ ๑๖ มีสิทธิและหน้าที่ในฐานะกรรมการลูกจ้างนับแต่วันที่เลือกตั้งเป็นต้นไป

ข้อ ๑๙ การเลือกตั้งกรรมการลูกจ้างแทนตำแหน่งที่ว่างตามมาตรา ๔๘ แห่งพระราชบัญญัติแรงงานสัมพันธ์ พ.ศ. ๒๕๑๘ ให้นำบทบัญญัติว่าด้วยการเลือกตั้งกรรมการลูกจ้างดังกล่าวมาแล้ว มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ประกาศ ณ วันที่ ๑๖ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๑๘

นิคม จันทรวีฑูร
อธิบดีกรมแรงงาน

หนังสือแจ้งให้ประกาศการเลือกตั้งกรรมการลูกจ้าง

สถานประกอบกิจการ.....

วันที่.....

เรื่อง ขอให้ประกาศการเลือกตั้งกรรมการลูกจ้าง

เรียน ..... (๑) นายจ้าง (๒) พนักงานประนอมข้อพิพาทแรงงาน

ด้วยข้าพเจ้าผู้มีนามข้างท้ายนี้มีความประสงค์จะให้มีการเลือกตั้งกรรมการลูกจ้าง สำหรับสถานประกอบกิจการนี้ ในวันที่.....เดือน..... พ.ศ..... ตั้งแต่เวลา..... น. ถึงเวลา..... น. การเลือกตั้งจะกระทำที่..... โดยให้ผู้ที่สมควรรับเลือกตั้งยื่นใบสมัครต่อคณะกรรมการดำเนินการเลือกตั้งคนหนึ่งคนใด ตามรายนามข้างล่างนี้ ตั้งแต่วันที่.....เดือน..... พ.ศ..... ถึงวันที่..... เดือน..... พ.ศ.....

- ๑. ....
- ๒. ....
- ๓. ....
- ๔. ....
- ๕. ....

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาประกาศการเลือกตั้งกรรมการลูกจ้างเพื่อให้ลูกจ้างทุกคนทราบ

โดยเร็ว

ขอแสดงความนับถือ

ลงชื่อ.....

ลงชื่อ.....

ลงชื่อ.....

ลงชื่อ.....

ลงชื่อ.....

ลงชื่อ.....

ลงชื่อ.....

ลงชื่อ.....

ลงชื่อ.....

ลงชื่อ.....

ประกาศ
เรื่อง การเลือกตั้งกรรมการลูกจ้าง

ด้วย..... กับพวกรวม.....คน ได้แจ้งให้ประกาศการเลือกตั้งกรรมการลูกจ้าง
ตามมาตรา ๔๕ แห่งพระราชบัญญัติแรงงานสัมพันธ์ พ.ศ. ๒๕๑๘ และได้กำหนดวัน เวลา และสถานที่ในการเลือกตั้ง
และกำหนดระยะเวลาการสมัครรับเลือกตั้งไว้ ดังต่อไปนี้

๑. วันเลือกตั้ง

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

เวลา..... น. ถึงเวลา..... น.

๒. สถานที่เลือกตั้ง

ณ.....

๓. การสมัครรับเลือกตั้ง

ผู้ประสงค์จะสมัครรับเลือกตั้งเป็นกรรมการลูกจ้าง ให้ยื่นใบสมัครต่อกรรมการดำเนินการ
เลือกตั้งคนหนึ่งคนใด ดังมีรายชื่อดังต่อไปนี้

๑. ....

๒. ....

๓. ....

๔. ....

๕. ....

๔. ระยะเวลาสมัครรับเลือกตั้ง

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....ถึง

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

จึงขอประกาศให้ทราบโดยทั่วกัน

ประกาศ ณ วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ลงชื่อ.....นายจ้าง

ใบสมัครรับเลือกตั้งเป็นกรรมการลูกจ้าง

ข้าพเจ้า

(๑) ชื่อ..... ชื่อสกุล.....

(๒) อายุ.....ปี

(๓) ทำงานอยู่ในสถานประกอบการแห่งนี้ เป็นเวลา.....ปี.....เดือน

ขณะนี้ทำงานในตำแหน่ง.....

ขอสมัครรับเลือกตั้งเป็นกรรมการลูกจ้าง

สมัคร ณ วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ลงชื่อ.....ผู้สมัคร

หนังสือแจ้งผลการเลือกตั้งกรรมการลูกจ้าง

สถานประกอบกิจการ.....

วันที่.....

เรื่อง การเลือกตั้งกรรมการลูกจ้าง

เรียน ..... (๑) นายจ้าง (๒) พนักงานประนอมข้อพิพาทแรงงาน

ด้วยลูกจ้างในสถานประกอบกิจการ..... เลขที่..... หมู่..... ถนน..... ตำบล/

แขวง..... อำเภอ/เขต..... จังหวัด..... โทรศัพท์..... ได้จัดให้มีการเลือกตั้งกรรมการลูกจ้าง

ตามพระราชบัญญัติแรงงานสัมพันธ์ พ.ศ. ๒๕๑๘ เมื่อวันที่.....เดือน.....พ.ศ..... ปรากฏว่าผู้ซึ่งได้รับเลือกตั้งเป็น

กรรมการลูกจ้างมีรายชื่อดังต่อไปนี้

๑	๒ .....
๓	๔ .....
๕	๖ .....
๗	๘ .....
๙	๑๐ .....
๑๑	๑๒ .....
๑๓	๑๔ .....
๑๕	๑๖ .....
๑๗	๑๘ .....
๑๙	๒๐ .....
๒๑	

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

ลงชื่อ.....กรรมการดำเนินการเลือกตั้ง

ลงชื่อ.....กรรมการดำเนินการเลือกตั้ง

ลงชื่อ.....กรรมการดำเนินการเลือกตั้ง

ลงชื่อ.....กรรมการดำเนินการเลือกตั้ง

ลงชื่อ.....กรรมการดำเนินการเลือกตั้ง